

עת"א (חיפה) 3672-08-25 - מוחמד אדריס נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון

עת"א (חיפה) 3672-08-25 - מוחמד אדריס נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון מחוזי חיפה
עת"א (חיפה) 3672-08-25
מוחמד אדריס

נגד

הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון

בית המשפט המחוזי בחיפה

[10.09.2025]

כבוד השופט ניצן סילמן

פסק דין

1. עתירה כנגד החלטת הממונה על עבודות שירות להפסיק את ביצוע עבודות השירות ולהורות כי יתרת המאסר תרוצה מאחורי סורג וברז.
2. העותר הורשע בעבירות תעבורה ; בית המשפט הורה כי העותר יישא בעונש של 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.
3. העותר אמר היה להתחיל לבצע עבודות השירות החל מיום 10/1/2024 (!!!) אין חולק כי העותר לא התייצב לקליטה מהלך חודשים ארוכים, ולמעשה פרט למיון הראשוני לא עבד העותר בעבודות השירות.
4. בעקבות אי ההתייצבות הגורף, הופקעו עבודות השירות של העותר והוא נשלח למאסר ע"י הממונה; עתירה שהוגשה ע"י העותר התקבלה (עת"א 31543-09-24), תוך שצוין בה במפורש, כי לא נפל פגם בהחלטת המשיב, אך יש לתת לעותר הזדמנות אחרונה לרצות עבודות השירות לפני משורת הדין.
5. העותר טוען כי מצבו הרפואי הוא שמנע ממנו לבצע עבודות שירות וכי הממונה לא התחשב במצב ובנסיבות החיים לרבות מצבו הכלכלי. אציין כי העותר לא התייצב לשימוע אליו זמן כדיון.
6. איני רואה להרחיב; דין העתירה להידחות. אתמקד בתקופה שלאחר 9/24 (לאחר קבלת העתירה). אבהיר את שברור- מי שהופסקו לו בעבר עבודות השירות, ראוי היה כי ידקדק בהתייצבותו ובעבודתו.
7. לגופו- אשר למצב הרפואי, האישורים אשר צורפו לעתירה אינם אישורים רפואיים המלמדים על חוסר יכולת לבצע העבודה; למעשה כלל האישורים הרפואיים שהוצגו הנם כאלו שאינם תקפים למוסדות משפטיים.
8. ממילא האישורים (שכאמור אינם תקפים למוסדות משפטיים) ממוקדים בתקופה ממרץ 2025 ואילך, ואינם "מכסים" היעדרויות רבות שהתרחשו עובר לכך.
9. זאת ועוד- באישורים אין כדי להסביר מדוע העותר לא התייצב, מדוע התנהל כלפי המפקחים כפי שהתנהל, מדוע לא טרח להחתים הנוכחות בעבודה, ומדוע לא ענה לטלפונים (!!!) דבר אשר בוודאי המגבלה הרפואית לא מנעה.

10. לא זו אף זו- על פי גיליון הרנטגן, העותר מתייצב בעבודה, (וזאת חרף הטענות הרפואיות), בוחר ללכת באמצע היום, טוען כי חזר בלילה (ראה למשל רנטגן- 28/4/25, רנטגן 12/5/25, רנטגן 14/5), משל העותר הוא זה שקובע את שעות העבודה; ללמדך- כי עיסוקי העותר הם שהביאו להחלטות לגבי שהייה בעבודה, ולא מגבלה רפואית.
11. לא רק שהעותר אינו מתייצב באופן סדיר לעבודות שירות- אלא העותר נמנע מלענות לגורמי הממונה- והממונה מנסה לרתום העותר לביצוע העבודה פעם אחר פעם- ראה רנטגן 13/3/25, רנטגן 26/3/25, רנטגן 8/4/25, רנטגן 21/4/25 (לרבות ניתוק הטלפון לבלש!). ברור לחלוטין כי מחלת העותר לא מנעה ממנו לענות.
12. ודוק- מדובר בעותר אשר קיבל הזדמנות נדירה, אחרונה, לפני משורת הדין, להשלים עבודות השירות; ככל הנראה העותר לא הבין גודל ההצלחה שנקרתה בפניו בעתירה הקודמת (הזדמנות חרף היעדר פגם מצד המשיב).
13. אפנה לתשובת העותר בשיחת האזהרה (29/12/24)- משנשאל העותר מדוע לא התייצב פרק זמן כה ממושך, משיב העותר "היה לי שבוע של מחלה, והייתי לחוץ בעבודה שלי". ללמדך- כי את עבודתו שלו לא טרח העותר להפסיק, רק את עבודות השירות....; ודוק - מדובר בתקופה בה העותר טוען לבעיות רפואיות. בתקופה זו העותר מבין כי הוא עובד בעבודתו שלו, אך בד בבד מעיז הוא לטעון כי אינו יכול לבצע את עבודות השירות מאותם טעמים רפואיים.
14. ואזכיר- "המרת עונש המאסר מאחורי סורג ובריה בעונש שירוצה בדרך של עבודות שירות, איננה זכות של הנאשם שנגזר עליו עונש מאסר בפועל. מדובר ב"פריבילגיה שיפוטית" שניתנת לאותם נאשמים שלגביהם בית המשפט סבור כי שיקולי שיקום מצדיקים את מאסרם שלא מאחורי סורג ובריה (רע"ב 4062/24 מסארוה נ' מדינת ישראל, פסקה 14 [נבו] (26.5.2024) (להלן: עניין מסארוה); רע"ב 3863/18 ניסימוב נ' נציבת בתי הסוהר, פסקה 23 [נבו] (17.5.2018) (להלן: עניין ניסימוב)). בהיותה פריבילגיה, היא "מקימה ציפייה להתנהלות רצינית וראויה, והיא ניתנת לביטול מקום בו עולה כי הנאשם איננו מקבל על עצמו את האחריות הנלווית למסלול עונשי זה" (רע"ב 4249/16 טהא נ' הממונה על עבודות השירות - מפקדת גוש צפון, פסקה 14 [נבו] (12.7.2016)). ראו עוד: עניין מסארוה; רע"ב 9867/17 נאשף נ' מדינת ישראל, פסקה 6 [נבו] (28.12.2017); רע"ב 7212/16 חביב נ' מדינת ישראל, פסקה 5 [נבו] (14.10.2016))." (רע"ב 62336-08-24 מאזן קאק נ' מדינת ישראל, מיום 1/9/24).
15. אפנה גם לקביעת כב' בית המשפט העליון ברע"ב 2409/23 באז נ' שירות בתי הסוהר- "כפי שנקבע לא אחת, ריצוי עונש מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות הינו משום פריווילגיה לה זוכה המורשע בדין, בעיקר מטעמי שיקום, כאשר תנאי לכך הוא כי זה יעמוד בחובות המוטלות עליו במסגרת עבודות השירות. במקרים בהם עובד השירות מפר חובות אלה, ובתוך כך, למשל, נעדר באופן חוזר ונשנה ממקום העבודה ללא אישור כדין - תישלל ממנו הפריווילגיה האמורה, ויתרת עונשו תרוצה במאסר מאחורי סורג ובריה (ראו: רע"ב 7868/12 אפנג'ר נ' בית המשפט המחוזי בנצרת, פסקה 9 [פורסם בנבו] (10.11.2013); רע"ב 7734/22 כהן נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש דן, פסקה 10 [פורסם בנבו] (13.12.2022); רע"ב 849/20 אבו זבארגה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (19.2.2020); סעיף 51ט(א) לחוק העונשין;

בעניינו, כפי שעולה מהשתלשלות האירועים שפורטה לעיל, הפר המבקש את חובותיו במסגרת עבודות השירות פעם אחר פעם, וזאת חרף הזדמנויות רבות שניתנו לו. כך, נעדר המבקש ללא אישור מימי עבודה רבים, בכל שלושת מקומות העבודה בהם ביצע עבודות שירות; בין לבין, ניתק המבקש קשר עם גורמי המשיב, לעיתים למשך חודשים ארוכים, תוך שהוא אינו עונה לכל ניסיונות ההתקשרות עמו; אינו מתייצב לשיחות בירור שנקבעו לו, וגם לא לשימוע שנערך בעניינו. אף במסגרת העתירה שהגיש לבית המשפט המחוזי, לא טרח המבקש להמציא את האישורים הרפואיים שהתחייב להמציאם. בנסיבות אלה, בדן קבע בית המשפט המחוזי כי אין להתערב בהחלטה המנהלית בדבר הפסקת עבודות השירות של המבקש, ואיני מוצאת כל עילה להתערב בקביעה זו.

16. מדובר במי שלא השלים את עבודות השירות כשנה ושמונה חודשים לאחר מועד תחילת הריצוי. מתוך 358 ימי עבודה, עבד העותר 57 ימים ונעדר ללא אישור 177 ימים.

17. גם לאחר העתירה שהתקבלה- לעותר נערכה שיחת התראה (רנטגן סעיף 6, 29/12/24); לאחר מכן נערכה לעותר שיחת אזהרה (רנטגן, סעיף 6, 9/4/25), והוא זומן לשימוע.

18. על כך יש להוסיף התנהגות העותר כלפי מפקחים, (רנטגן 30/9/24 - "אני לא קלם של אף אחד", רנטגן 21/4/25 - ניתוק הטלפון פעמיים).

19. אי התייצבות, אישורים רפואיים שאינם תקפים, גם כשמתייצב- עובד חלקית (מחטים בערב), התחצפות למפקחים, יציאה ללא אישור, וכל זאת לאחר עתירה שבאה לאחר הפסקה קודמת של עבודות השירות!

20. בנסיבות אלו, איני מוצא כי נפל פגם בהחלטת הממונה, ומשכך רואה אני לדחות העתירה.

העותר יתייצב לריצוי מאסרו בבית המעצר קישון בתאריך 29/9/25 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על העותר לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם עם ענף אבחון ומיין של שב"ס.

המועד נקבע על מנת לאפשר לעותר לשקול צעדיו.

המזכירות תמציא פסק-דין זה לממונה על עבודות השירות ולשב"ס.

ניתן היום, י"ז אלול תשפ"ה, 10 ספטמבר 2025, בהעדר הצדדים.